

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

24. august 2009

Arbejdsmarkedsudvalget har i brev af 27. marts 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 204 (AMU alm. del), som hermed besvares.

J.nr. 2009-0005068

Spørgsmål nr. 204:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Sønderborg Kommune om indsatsområder i forbindelse med stigende arbejdsløshed, jf. AMU alm. del-bilag 136.”

Endeligt svar:

Med den nuværende krise må vi være realistiske og erkende, at vi ikke kan undgå, at ledigheden stiger, men en hurtig og målrettet indsats kan begrænse skaderne.

Derfor har regeringen sat en række nye initiativer i søen, som vil virke med stigende styrke gennem resten af året: Hjælpepakker til erhvervslivet og banker, en ekspansiv finanslov for 2009, fremrykning af trafikinvesteringer, tilskud til renoveringer, skattelettelser, frigivelse af den særlige pensionsopsparing, og så giver vi kommunerne mulighed for at lave investeringer for yderligere to milliarder kroner i år. Senest er regeringen kommet med et udspil til en ’Erhvervspakke til små og mellemstore virksomheder’.

Vi er således et af de lande i EU, der aktuelt har planlagt den største samlede lempelse i 2009 og 2010. I Økonomisk Redegørelse (ØR) vurderes det, at beskæftigelsen vil være 20.000 personer lavere i 2009 og op til 40.000 personer lavere i 2010 end ved en neutral finanspolitik.

Vi gør, hvad der er muligt for at mindske de negative konsekvenser af den internationale finanskrisen. Regeringen vil heller ikke tøve med at tage yderligere skridt, hvis situationen påkræver det. Vi handler hele tiden ansvarligt.

På det beskæftigelsespolitiske område er der samtidig i februar 2009 lavet en bred politisk aftale om at forbedre og målrette aktiveringsindsatsen. Det er af helt afgørende betydning, at beskæftigelsesindsatsen målrettes de områder, der mangler arbejdskraft, når antallet af ledige jobs bliver færre.

Regeringen har i marts 2009 endvidere offentliggjort 4 beskæftigelsespolitiske initiativer, der medfører mere fleksible regler for arbejdsfordeling, flere penge i varslingspuljen, hurtigere hjælp når virksomhederne varsler fyringer og øget overvågning af udviklingen på arbejdsmarkedet.

I det følgende kommenteres Sønderborg Kommunes otte-punktsprogram med ønsker til Folketing og regering om initiativer – og oplysninger om, hvilke regler/love der skal ændres. Til kommentarerne er indhentet bidrag fra Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Finansministeriet.

Arbejdsfordeling

Sønderborg Kommune foreslår under dette punkt, at begrænsningen på 13 uger for arbejdsfordeling ophæves, da det ikke findes tilstrækkeligt, at det Regionale Beskæftigelsesråd kan godkende arbejdsfordelinger over 13 uger. Der ønskes desuden ensartede regler for arbejdsfordeling for unge under 25 år og personer over 25 år.

Der er ikke fastsat regler om, at Det Regionale Beskæftigelsesråd kun kan godkende arbejdsfordelinger på op til max. 13 uger. Principielt er der ikke noget til hinder for, at rådet kan godkende arbejdsfordelinger på fx 18 måneders varighed, men de ansatte kan dog kun modtage supplerende dagpenge i sammenlagt 30 uger inden for 104 uger.

Jeg mener, at dagpengereglerne skal være klare og gælde ens for alle. Det gælder også for personer, som får supplerende dagpenge under en arbejdsfordeling. Derfor vil jeg ikke ændre de almindelige regler om, hvornår man kan få dagpenge samtidig med uddannelse, så personer under arbejdsfordelinger får bedre rettigheder end andre, der modtager dagpenge.

Med hensyn til uddannelse vil jeg gøre opmærksom på, at der allerede i dag er gode muligheder for efteruddannelse efter Undervisningsministeriets regler, hvor medarbejderen kan modtage godtgørelse under uddannelsen, eller hvor en virksomhed, der udbetaler løn under uddannelsen, kan få kompensation.

Længerevarende uddannelse

Det foreslås under dette punkt, at nye ledige gives bedre mulighed for straks at gå i gang med en længerevarende uddannelse. Der efterlyses flere midler til uddannelse, også udenfor flaskehalsområder.

Målet for beskæftigelsesindsatsen er, at de ledige hurtigst muligt skal tilbage i job. Uddannelse i beskæftigelsessystemet skal bruges der, hvor det virker ift. den målsætning. Når det er nødvendigt at anvende uddannelse som led i beskæftigelsesindsatsen, skal det sikres, at uddannelsesindsatsen som udgangspunkt er rettet mod områder med gode eller meget gode beskæftigelsesmuligheder, og samtidig er målrettet ledige, der ikke allerede har en uddannelse.

Regeringen har indgået en aftale med DF, S, og RV om en stærkere målretning mod job i aktiveringsindsatsen. I aftalen indgår bl.a. et forsøg der indebærer, at 6 ugers begrænsningen på tilbud om vejledning/opkvalificering ophæves i en forsøgsperiode fra 1. august 2009 til 1. august 2012 for ledige uden uddannelse, kortuddannede (dvs. personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse) eller ledige med en forældet uddannelse, hvis

- personen ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for sit faglige område,
- og der er tale om opkvalificering til beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.

Med forsøget åbnes således for muligheden for et længere uddannelsesforløb tidligt i ledighedsperioden for de målgrupper af ledige, for hvem behovet er størst, hvis en sådan uddannelse er den hurtigste vej i job.

Varslingspuljer

Det foreslås under dette punkt, at reglerne for varslingspuljen ændres, så forsikrede ledige får mulighed for at uddanne sig i længere tid end de nuværende maksimalt 8 uger i opsigelsesperioden, og virksomhederne dermed bedre mulighed for at fastholde medarbejderne på virksomheden.

En tidlig, målrettet og effektiv indsats over for varslede og nyledige kan bidrage til, at færre rent faktisk ender med at blive ledige, og at de nyledige kommer hurtigere tilbage i job.

Formålet med varslingspuljen er, at jobcentrene får mulighed for at anvise de afskedigede personer nye job, sætte ind med kortvarig omskoling o. lign. allerede i selve opsigelsesperioden.

Det er ikke meningen, at varslingspuljen skal være med til at fastholde arbejdskraften på de virksomheder, der har varslet fyringerne eller erstatte den almindelige aktive indsats. Hvis de personer, der er varslet afskediget, bliver ledige efter opsigelsesperioden, er der mulighed for tilbud om aktivering m.v. efter de regler, der gælder for ledige.

For at hjælpe det pt. store antal personer, der varsles afskediget, har regeringen udvidet varslingsstilbuddene i en forsøgsperiode, der løber fra 8. april 2009 og frem til udgangen af 2010 til at gælde i flere varslingssager, og varslingsmidlerne mere end fordobles, så der i 2009 og 2010 årligt afsættes i alt 15 mio. kr. til varslingsindsatsen. Ydermere er der fra 2007 og 2008 videreført et mindreforbrug på i alt 13,5 mio. kr. Dermed udgør varslingspuljen i 2009 28,5 mio. kr.

Samtidig har regeringen etableret et nationalt varslingsberedskab, der skal sikre, at der sættes hurtigt og effektivt ind med hjælp til mennesker, der varsles afskediget.

Flere elev- og praktikpladser

På baggrund af udviklingen på praktikpladsområdet inden for erhvervsuddannelserne er der gennemført forhandlinger med partierne bag Globaliseringsaftalen om initiativer, der skal fremme indgåelsen af uddannelsesaftaler. Inden forhandlingerne har undervisningsministeren ført drøftelser med DA, LO og KL.

På den baggrund indgik Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre den 7. maj 2009 en bred politisk aftale om en praktikpladspakke, der skal medvirke til at skaffe flere praktikpladser.

Aftalen indeholder flere initiativer, blandt andet en praktikpladspræmie på op til 16.000 kroner pr. ny uddannelsesaftale. Arbejdsgiveren får en månedlig præmie på 2.000 kroner i prøvetiden, det vil sige 6.000 kroner, hvis eleven fastholdes i alle

prøvetidens tre måneder og 10.000 kroner, hvis eleven afslutter prøvetiden med en fastansættelse. Dertil kommer et løntilskud på 30 kroner i timen i prøvetiden til virksomheder, der opretter nye uddannelsesaftaler i erhvervsgrunduddannelsen.

Praktikpladspakken indeholder også en omlægning af tilskuddet til erhvervsskoler-nes praktikpladsopsøgende arbejde, der forventes at betyde, at der vil blive udbetalt 30 millioner kroner mere end med de nuværende regler. Desuden sættes der gang i en kampagne med særligt fokus på den praktikpladsopsøgende indsats.

Forligsparterne er enige om at arbejde videre med at afdække mulighederne for en styrkelse af uddannelsesgarantien og ser i den forbindelse også på skolepraktikken. Dette sker blandt andet med inddragelse af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

Drøftelserne mellem regeringen, DA, LO og KL forventes endvidere at fortsætte henover forsommeren, herunder med fokus på afdækning af muligheder for yderligere løsningsforslag.

Iværksætteri / innovation

Som Sønderborg Kommune rigtigt påpeger i henvendelsen til Arbejdsmarkedsudvalget, så er iværksætteri og innovation vigtigt i en krisetid. Iværksætteri spiller generelt en vigtig rolle for vækst og velstand, og regeringen arbejder derfor intenst med at forbedre forholdene for iværksættere, bl.a. i forhold til økonomisk hjælp.

Regeringen har bl.a. skabt et system af regionale Væksthuse, der giver vækstiværksættere og vækstvirksomheder individuel rådgivning om forretningsudvikling og vækst. Væksthusene har overblik over relevante finansieringsordninger og andre tilbud, der kan hjælpe både eksisterende og nyetablerede virksomheder med at nytænke og udvikle deres produkter og serviceydelser.

Derudover eksisterer der allerede i dag flere forskellige tilbud, der skal forbedre virksomhedernes adgang til finansiering. Tilbuddene administreres af Vækstfonden, der bl.a. tilbyder Kom-i-gang-lån og Vækstkaution. Kom-i-gang-lån er en kombineret lånegaranti- og rådgivningsordning. Iværksættere kan opnå lån på op til én million kr. med en statsgaranti på 75 procent. Samtidig får iværksætteren tilbud om rådgivning i virksomhedsstart. Vækstkaution er designet til at udvide adgangen til finansiering for mindre, udviklingsorienterede virksomheder og er lån på op til fem millioner kroner.

Nye uddannelser

Sønderborg Kommune fremhæver i 8 punkts redegørelsen under punktet ”nye uddannelser”, at der er behov for nye uddannelser inden for energi, miljø og teknologi.

Ministeriet har inden for de seneste måneder fået gennemført en række centrale analyser og prognoser om behov for tværgående fornyelse af erhvervsuddannelser inden for bl.a. energi, miljø og teknologi. I analyserapporterne foreslås der en fornyelse i flere af de eksisterende erhvervsuddannelser, og i en enkelt analyserapport er der foreslået oprettelse af en ny uddannelse til klimatekniker. De faglige udvalg er af ministeriet blevet bedt om at tage stilling til forslagene i rapporterne og melde tilbage herom i efteråret 2009.

Der findes på området for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelser allerede i dag uddannelser, der målretter sig energioptimering og miljø, og aktuelt er der bevilget midler fra Undervisningsministeriet til f.eks. udvikling af analyser for kompetence- og uddannelsesbehovet for operatører inden for plastindustrien, farve- og lakindustrien, overfaldebehandlingsindustrien, tekstilindustrien med fokus på anvendelse af kulfiber og nanoteknologi. Herudover kan også nævnes et aktuelt analysearbejde indenfor det energi- og miljøtekniske område med det formål, at analysen udmønter sig i udvikling af en ny Kompetencebeskrivelse med tilhørende arbejdsmarkedsuddannelser inden for det energitekniske område.

Også på de erhvervsrettede videregående uddannelser er der inden for de områder, der fremhæves i Sønderborg Kommunes 8 punkts redegørelse, nye uddannelser på vej. Der kan nævnes en professionsbacheloruddannelse i eksport og teknologi, en professionsbacheloruddannelse til diplomingeniør i proces og innovation, en professionsbacheloruddannelse til diplomingeniør i bæredygtig energiteknik og en overbygningsuddannelse på professionsbachelorniveau i laboratorie- fødevare- eller procesteknologi.

I øjeblikket er syv nye uddannelsesforslag under akkreditering, her i blandt en overbygningsuddannelse på professionsbachelorniveau i produktudvikling og teknisk integration og en erhvervsakademiuddannelse inden for energiteknologi.

Men også inden for andre fagområder, som fx det merkantile område, IT og undervisning, er der udviklet nye uddannelser.

Imidlertid er det værd at erindre, at nye behov ikke alene imødekommes af nye uddannelser, men at udbydere af de eksisterende uddannelser også løbende er i dialog med aftagerne. På Undervisningsministeriets område lægges der vægt på uddannelsernes udviklingsbasering, således at der er sammenhæng mellem det, de studerende tilegner sig på uddannelsesinstitutionerne og de funktioner, de skal varetage, når de er færdiguddannede.

Kommunale investeringer

Rammerne for de kommunale anlægsinvesteringer aftales årligt mellem regeringen og KL i forbindelse med økonomiforhandlingerne. Herefter er det - i overensstemmelse med det kommunale selvstyre – op til den enkelte kommunalbestyrelse at prioritere ressourcerne under hensyntagen til den samlede aftalte ramme for kommunerne.

Kommunerne har budgetteret med anlægsudgifter for 15,4 mia.kr. i 2009. Regeringen og KL har i marts 2009 indgået en aftale om kommunale anlægsinvesteringer, som indebærer, at kommunerne i 2009 kan løfte anlægsniveauet med mindst 2 mia.kr. i forhold til budgetterne. Kommunerne er dermed ikke længere bundet af en anlægsramme i 2009.

Der indgår i aftalen om kommunernes økonomi for 2010 et markant løft af investeringerne i 2010. Der er med aftalen sikret fuld finansiering til et anlægsniveau på 20 mia. kr., blandt andet via en fremrykning af udmøntningen fra kvalitetsfonden på 2 mia.kr. fra 2013 til 2010, så der udmøntes i alt 4 mia.kr. fra fonden i 2010. Der er endvidere ikke aftalt et loft over anlægsinvesteringerne i 2010.

Løftet i investeringerne vil bidrage til at forbedre de fysiske rammer for borgere og ansatte i kommunerne og samtidig understøtte beskæftigelsen i byggesektoren i hele landet.

Dispensation fra det kommunale anlægsloft

Det foreslås under dette punkt, at regeringen opgiver kommunernes anlægsloft.

Regeringen har indgået aftale med KL, der giver kommunerne mulighed for at løfte investeringerne med mindst 2 mia. kr. i 2009. Kommunens ønsker er således efterkommet, hvilket også fremgår af kommunens egen kommentar til punktet.

Venlig hilsen

Inger Støjberg